02/08/2021

Η λαϊκή ευσέβεια των Κυπρίων προς την Παναγία

/ Παράδοση

Αύγουστος, ο Μήνας της Παναγίας

- Του Κωστή Κοκκινόφτα, Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου

Η Παναγία είναι για τον κυπριακό λαό το σύμβολο της αγιότητας, της αγνότητας και της μητρικής αγάπης. Πλήθος κόσμου προστρέχει στις εκκλησίες και στις Μονές, που είναι αφιερωμένες στη χάρη της, ιδίως κατά τις θεομητορικές εορτές, ανάμεσα στις οποίες εξέχουσα θέση κατέχει αυτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Είναι δε το ιερό πρόσωπο, το οποίο τιμάται περισσότερο από κάθε άλλο, με αποτέλεσμα το άγιο όνομά της να μετατραπεί σε επιφώνημα, όπως μαρτυρούν οι εκφράσεις «Παναγία μου» και «Παναγία, βοήθα μου», που αναφωνούνται, τόσο στις χαρές, όσο και στις λύπες. Γι' αυτό και αναφέρεται με εξαιρετική τιμή σε μεγάλο αριθμό λαϊκών παραδόσεων και δοξασιών.

Είναι αξιοσημείωτο ότι η Παναγία τιμώταν στην Κύπρο από τα πρωτοβυζαντινά χρόνια, όπως μαρτυρείται από την απεικόνισή της στα καταπληκτικής ωραιότητας

ψηφιδωτά του 6ου αιώνα της Παναγίας Κανακαριάς στη Λυθράγκωμη, και στο περίφημο ψηφιδωτό με τη Θεοτόκο Βρεφοκρατούσα του 6ου – αρχές του 7ου αιώνα στην Παναγία Αγγελόκτιστη στο Κίτι. Το ίδιο συνέβαινε και στα χρόνια που ακολούθησαν, και ιδίως κατά τη μέση βυζαντινή περίοδο, οπότε αφιερώθηκαν στη χάρη της οι πολύ σημαντικές Μονές του Κύκκου και του Μαχαιρά, καθώς και πολλές άλλες. Εξαιρετική λαμπρότητα, όμως, η τιμή αυτή γνώρισε κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, οπότε, όπως μαρτυρείται στο Κατάστιχο VI του έτους 1825 του Αρχείου της Αρχιεπισκοπής Κύπρου, 27 από τις 67 συνολικά Μονές, που λειτουργούσαν τότε στο νησί, δηλαδή ποσοστό 40%, ήταν αφιερωμένες στη χάρη της. Παρόμοιο φαινόμενο παρατηρείται και στις μέρες μας, αφού τέσσερις από τις δέκα ανδρώες Μονές, που είναι σε λειτουργία στο νησί, και εννέα από τις είκοσι γυναικείες, είναι αφιερωμένες στη Θεοτόκο. Δηλαδή σε ένα σύνολο τριάντα ανδρώων και γυναικείων Μονών, δεκατρείς τιμώνται στο όνομά της.

Διαβάστε ολόκληρο το κείμενο εδώ: Παναγία-Λαϊκή-ευσέβεια…